

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

УДК 930.22(477)(043.2)

Кудлай В.О.

/ м. Київ /

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СИСТЕМ КЕРУВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ЗВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасному світі кількість інформації, що функціонує в електронній формі, щодня стрімко зростає. Онлайн доступ до великих обсягів інформації змінює правила документообігу як для урядів, установ, організацій, так і для підприємств, окремих осіб, які задіяні в бізнесі та ведуть документацію. Розширене використання хмарних технологій у поєднанні з інформаційно-комунікаційними технологіями (надалі ІКТ), автоматизацією управлінської діяльності та оцифруванням вплинуло на правила створення документів. Організації під впливом обставин сприймають нове цифрове середовище діяльності, щоб забезпечити компетентну роботу та відповідність законодавству у майбутньому. Відсутність сталого досвіду впровадження автоматизованих систем електронного документообігу (надалі АСЕД) ускладнює цей процес в складних умовах війни. Обставини зумовлюють визначення найбільш важливих чинників, що пов'язані з використовуваними закладами вищої освіти АСЕД, їх інтеграцією у хмарні середовища, адже в умовах збоїв у електропостачанні використання локальних серверів установами стає фактором нестабільності доступу до інформації. Впровадження хмарних АСЕД підвищує конкурентоздатність ЗВО України.

Міжнародна асоціація документальних менеджерів та адміністративних працівників (ARMA International) докладає максимальних зусиль у всьому світі

для науково-методичного забезпечення діджиталізації сфери керування документаційними процесами, проте напрацювання цієї організації почали активно впроваджувати в Україні лише в останні 3 роки. Згідно з опитуванням, яке проводилося ARMA у липні 2020 року службою діловодства, архіви переважно залежать від паперових документів, навіть у разі переходу на електронний документообіг. Лише третина агентств у США повністю перенесли документи в хмарні системи. Ті установи, які не мають електронних систем документообігу в період суворих карантинних обмежень стикнулися з проблемою, коли робота з дому була неможливою, оскільки вся інформація установи зберігається у паперовій формі, проте доступ на роботу для співробітників мав бути обмеженим, отже, це стимулювало проведення робіт з оцифрування документів.

Імовірно, що стихійна цифрова трансформація, яка відбулася в більшості організацій та, зокрема, закладів вищої освіти, не врахувала наслідків впровадження електронного документообігу паралельно з паперовим. В умовах війни варто звернути увагу на такі аспекти, що пов'язані з вирішенням проблем документообігу:

- якщо в установі вже використовується хмарна АСЕД, то доцільно провести моніторинг інших АСЕД, які застосовуються в установах, вивчати міжнародний досвід впровадження АСЕД, що дозволить службам діловодства визначити чи є наявна в установі АСЕД найбільш фінансово вигідною, універсальною, енергоефективною у використанні, сумісною для комунікації з іншими установою або, вірогідно, є можливість перейти до використання більш комплексного та ефективного програмного продукту;

- АСЕД установи має враховувати можливість застосувати уніфіковані форми документів та номенклатуру справ;

- АСЕД має бути зручною для онлайн-використання, пропонувати різні інтерфейси доступу до системи через мобільні додатки з телефону, основні браузері або встановлення відповідного програмного забезпечення.

Часто ЗВО використовують для документообігу продукти Microsoft, які є універсальними інструментами для роботи над документами, для їх передачі та зберігання в хмарному середовищі. Але для фахівців служб діловодства таких інструментів недостатньо, адже в цьому кейсі відсутні можливості ведення контролю за виконанням документів тощо, тож для забезпечення дієвості електронного документообігу необхідно звертати увагу на спеціалізовані програмні продукти, що були створені для врахування національних норм організації документообігу.

Досвід впровадження системи електронного документообігу iDoc Маріупольським державним університетом почав напрацьовуватися ще до повномасштабної війни, а саме, поетапно впроваджується з 04.01.2022 (відповідно до наказу МДУ №381 від 17.12.2021). Перевагою цієї СЕД над альтернативною СЕД АСКОД є вигідна ціна, проте в ній більш скромні функціональні можливості.

Впровадження відповідних національному законодавству СЕД може коштувати установам додаткових витрат, проте забезпечать суттєву економію часових витрат на оперативний пошук та використання ретроспективної діджиталізованої інформації з документів в системі. Впровадження АСЕД у МДУ дозволило здійснювати систематичні, ефективні, прозорі та результативні операції, функції та послуги. АСЕД підвищує прозорість операцій університету, підвищуючи підзвітність і довіру до діяльності ЗВО.

АСЕД iDoc дає ЗВО більш зручний доступ до інформації, оптимізуючи процес прийняття рішень. АСЕД дозволяє працівникам визначати, які документи слід зберігати, а які час утилізувати. Це також дозволяє краще зберегти інформацію, оскільки захищає записи від ненавмисного знищення та зменшує вартість відновлення після втрати даних. АСЕД покращує процес прийняття рішень за рахунок підвищення корисності інформації, усунення надлишкової інформації, забезпечення відповідності законодавству, виконання вимог користувачів, зменшення вимог до зберігання, зниження витрат і

підвищення точності, надійності та актуальності інформації. Наведені результати студіювання будуть корисними для працівників тих ЗВО, які наразі планують впроваджувати АСЕД.

Література

1. iDoc – Комплекс Управління Організацією. URL: <https://www.icore.com.ua>.

2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. URL: https://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/sistema_jakosti_vishhoji_osviti_mdu_2021.pdf.

УДК 930.25(73)"2021/2022"(043.2)

Левченко Л.Л.

/ м. Київ /

АРХІВНИЙ ПЕРЕПИС 2021-2022 рр. у США

У серпні 2022 року Товариство американських архівістів оприлюднило результати Національного архівного перепису 2021-2022 рр. Це - друге дослідження щодо стану архівної професії в США. Перше таке дослідження проводилося в Сполучених Штатах у 2004 р. і за 17 років у галузі відбулися значні зміни. У переписі взяли участь 5699 архівістів і працівників інституцій пам'яті (бібліотек, музеїв, професійних, історичних і генеалогічних асоціацій і товариств, архівів патріотичних, релігійних, громадських організацій тощо). Як і 2004 року досліджувалися зайнятість, освітні і демографічні характеристики архівістів (далі у тезах ігноровано дрібніший розподіл), умови праці та заробітна плата, ключові проблеми професії. Разом із цим були відкриті нові тематичні ареали досліджень, як-от: різноманітність, справедливість, інклюзія, комунальні архіви, заборгованість за студентську позику.